

prima instanță: Gh. Gorun

instanța de apel: N. Cernat, A. Pahopol și A. Gavrilița

DECIZIE

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Nicolae Clima

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, Maria Ghervas și Tatiana Vieru

examinând recursul declarat de Macari Andrei

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei și Moraru Slavie cu privire la încasarea sumei și a dobînzii de întîrziere și cererea reconvențională a lui Moraru Slavie împotriva lui Oleg Mîhaniuc privind încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014, prin care a fost admisă cererea de apel declarată de Mîhaniuc Oleg, cu casarea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 octombrie 2012,

c o n s t a t ă:

La 18 ianuarie 2011, Mîhaniuc Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Macari Andrei cu privire la încasarea sumei și a dobînzii de întîrziere.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 21 septembrie 2008 Macari Andrei a primit de la reclamant suma de 10000 Euro pentru procurarea materialelor de construcție, fapt confirmat prin recipisa din 21 septembrie 2008.

Susține Mîhaniuc Oleg că Macari Andrei pînă în prezent nu a procurat materialele de construcție și nici nu a restituit mijloacele bănești primite în acest sens.

Solicită Mîhaniuc Oleg încasarea din contul lui Macari Andrei a sumei de 10000 euro, a dobînzii de întîrziere calculată pînă la momentul executării hotărîrii judecătorești, a taxei de stat și a cheltuielilor pentru asistență juridică.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 martie 2011 a fost admis demersul reprezentantului pîrîtului Macari Andrei, privind atragerea lui Moraru Slavie în calitate de copîrît (f.d. 34).

La 10 mai 2011 Moraru Slavie a depus cerere reconvențională împotriva lui Mîhaniuc Oleg solicitînd încasarea sumei de 379203 lei ce constituie datoria pentru lucrările executate și materialele utilizate la obiectul din str. Bernardazzi 26, mun. Chișinău și a sumei de 285672 pentru imobilul din str. Scrisului Latin 8, or. Orhei, iar în total a sumei 664875 lei și taxei de în sumă de 19946,25 lei.

În susținerea pretențiilor sale Moraru Slavie a indicat că, Mîhaniuc Oleg a angajat o echipă de muncitori pentru efectuarea lucrărilor de construcție, Moraru Slavie fiind maistru al acestei echipe.

Susține reclamantul-pîrît că în lunile aprilie – mai 2008 au demarat lucrările de construcție a casei de locuit pentru familia Mîhaniuc din str. Bernardazzi 26, mun. Chișinău.

Afirmă Moraru Slavie că lucrările de construcție au fost efectuate pe contul muncitorilor, iar la sfîrșitul lunii mai a anului 2008 au întocmit actul de executare a lucrărilor în sumă de 379203 lei, care urma a fi achitată de către Mîhaniuc Oleg.

Mai indică reclamantul-pîrît că, în luna iunie au început lucrările de reconstrucție a clădirii din str. Scrisului Latin 8 or. Orhei.

Indică Moraru Slavie că Mîhaniuc Oleg a finanțat executarea lucrărilor la imobilul sus-indicat transmițîndu-i mijloace financiare, iar acesta la rîndul său cumpăra materialele de construcție.

Susține Moraru Slavie că pe parcursul lunilor iunie-august Mîhaniuc Oleg a achitat pentru lucrările efectuate la imobilul din mun. Chișinău str. Bernardazzi 26.

Afirmă reclamantul-pîrît că, într-adevăr la 22 septembrie 2008 Macari Andrei i-a transmis suma de 10000 Euro, primită la 21 septembrie 2008 de la Mîhaniuc Oleg pentru procurarea materialelor de construcție pentru obiectul din or. Orhei, întocmind o recipisă în acest sens pe numele lui Macari Andrei.

Indică Moraru Slavie că, suma de 10000 Euro a fost cheltuită pentru procurarea materialelor de construcție, iar o parte din materiale au fost procurate din banii muncitorilor.

Menționează Moraru Slavie că, în luna septembrie la imobilul din str. Scrisului Latin 8, or. Orhei au fost efectuate lucrări în sumă totală de 452172 lei, ținînd cont și de suma de 10000 Euro care a fost primită de la Mîhaniuc Oleg.

Susține reclamantul-pîrît că, după luna septembrie a anului 2008 ei nu au mai continuat lucrările la imobilul sus-indicat, care a fost finisat de alte persoane.

În ședința de judecată din 18 ianuarie 2014 Mîhaniuc Oleg a depus în formă scrisă cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul lui Macari Andrei a sumei de 10000 Euro, a dobînzii de întîrziere în mărime de 3332 Euro, a cheltuielilor de judecată inclusiv cheltuielile pentru asistență juridică și taxa de stat (f.d. 87).

În susținerea pretențiilor sale Mîhaniuc Oleg a indicat că pîrîtul nu și-a onorat obligațiile contractuale, nu a procurat materialele de construcție și nu a restituit suma primită.

Afirmă, Mîhaniuc Oleg, că la 25 martie 2010 pîrîtului Macari Andrei i-a fost expediată o cerere prin care i s-a solicitat restituirea sumei în termen de 30 zile.

Ulterior la 27 aprilie 2010 precum și la 05 iulie 2010 în acest sens au fost transmise cereri repetate, însă pîrîtul a refuzat restituirea banilor, invocînd diverse motive.

Consideră, Mîhaniuc Oleg, că Macari Andrei urmează să restituie atît suma de bază de 10000 Euro, cît și dobînda de întîrziere în mărimea prevăzută la art. 619 Cod Civil, care urmează a fi calculată începînd cu 25 martie 2010 și pînă în prezent.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 30 octombrie 2012 acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse (f.d. 93).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2013 apelul declarat de către Mîhaniuc Oleg a fost respins cu menținerea hotărîrii primei instanțe (f.d. 119, 120-122).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție do 02 octombrie 2013 recursul declarat de către Mîhaniuc Oleg a fost admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei cu privire la încasarea sumei și a dobînzii de întîrziere și la cererea reconvențională a lui Moraru Slavie împotriva lui Mîhaniuc Oleg cu privire la încasarea sumei cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 141-146).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 apelul declarat de către Mîhaniuc Oleg a fost admis (f.d. 169, 170-177).

S-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 octombrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei cu privire la încasarea datoriei și a dobînzii de întîrziere și acțiunea reconvențională înaintată de Moraru Slavie împotriva lui Mîhaniuc Oleg privind încasarea datoriei, în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei cu emiterea unei noi hotărîri în această parte, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei privind încasarea datoriei și a dobînzii de întîrziere.

S-a încasat de la Macari Andrei în beneficiul lui Mîhaniuc Oleg suma de 10000 Euro și dobînda de întîrziere în mărime de 3332 Euro în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărîrii.

S-a încasat de la Macari Andrei în beneficiul lui Mîhaniuc Oleg suma de 11282 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

Recursul declarat de Mîhaniuc Oleg împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 martie 2011 a fost respins.

La 03 iunie 2014 Macari Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

La 27 martie 2014 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei emise 04 martie 2014 (f.d. 178).

La materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării de către participanții la proces a deciziei instanței de apel.

În cererea de recurs Macari Andrei a indicat că a recepționat copia motivată a deciziei instanței de apel la 14 aprilie 2014, astfel Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 03 iunie 2014, este depuse în termen.

Prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 03 septembrie 2014 recursul declarat de Macari Andrei a fost considerat admisibil.

Potrivit art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

La materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării de către participanții la proces a deciziei instanței de apel.

Potrivit art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Macari Andrei urmează a fi admis cu remiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul este în drept, să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs consideră că motivele de casare invocate în cererea de recurs și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului.

Instanța de recurs a stabilit că la 18 ianuarie 2011, Mîhaniuc Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Macari Andrei cu privire la încasarea sumei și a dobânzii de întârziere.

Totodată, necesită a fi menționat că prin încheierea protocolară a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 martie 2011 a fost admis demersul reprezentantului pîrîtului Macari Andrei, privind atragerea lui Moraru Slavie în calitate de copîrît (f.d. 34).

La 10 mai 2011 Moraru Slavie a depus cerere reconvențională împotriva lui Mîhaniuc Oleg solicitînd încasarea sumei de 379203 lei ce constituie datoria pentru lucrările executate și materialele utilizate la obiectul din str. Bernardazzi 26, mun. Chișinău și a sumei de 285672 pentru imobilul din str. Scrisului Latin 8, or. Orhei, iar în total a sumei 664875 lei și taxei de în sumă de 19946,25 lei.

În ședința de judecată din 18 ianuarie 2014 Mîhaniuc Oleg a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul lui Macari Andrei a sumei de 10000 Euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 3332 Euro, a cheltuielilor de judecată inclusiv cheltuielile pentru asistență juridică și taxa de stat (f.d. 41).

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 30 octombrie 2012 acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse (f.d. 93).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 apelul declarat de către Mîhaniuc Oleg a fost admis (f.d. 169, 170-177).

S-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 octombrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și acțiunea reconvențională înaintată de Moraru Slavie împotriva lui Mîhaniuc Oleg privind încasarea datoriei, în partea respingerii cererii de chemare în judecată

depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei cu emiterea unei noi hotărîri în această parte, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei privind încasarea datoriei și a dobînzii de întîrziere.

S-a încasat de la Macari Andrei în beneficiul lui Mîhaniuc Oleg suma de 10000 Euro și dobînda de întîrziere în mărime de 3332 Euro în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărîrii.

S-a încasat de la Macari Andrei în beneficiul lui Mîhaniuc Oleg suma de 11282 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel neîntemeiate, rezultate din încălcarea normelor de drept procesual și elucidarea insuficientă a circumstanțelor ce au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, fapt care în conformitate cu dispozițiile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, constituie temei de casare a hotărîrii judecătorești și restituire a pricinii spre rejudecare.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) și (2) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii. (2) Hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art.236 alin.(5), hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărîrii se evidențiază separat în textul acesteia.

Alin. (5) al aceluiași articol prevede că în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Examinând actele pricinii, Colegiul constată că instanța ierarhic inferioară a dispus încasarea din contul lui Macari Andrei în beneficiul lui Mîhaniuc Oleg suma de 10 000 euro și dobînda de întîrziere în mărime de 3332 euro, deși prin încheierea protocolară a fost atras în calitate de copîrît și Moraru Slavie.

Or, reieșind din faptul că Moraru Slavie a fost introdus în proces în calitate de copîrît, instanța urma să se expună și în privința situației dînsului, deoarece acțiunea a fost înaintată și împotriva primului.

Acest fapt contravine prevederilor anterior menționate, conform cărora instanța de judecată este obligată să se expună în privința tuturor cerințelor adresate împotriva părților.

În mod eronat instanța ierarhic inferioară a examinat prezentul litigiu, fără a fi consultate și analizate materialele dosarului în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei cu privire la încasarea sumei și a dobînzii de întîrziere și cererea reconvențională a lui Moraru Slavie împotriva lui Oleg Mîhaniuc privind încasarea sumei, neexpunîndu-se asupra temeiniciei încasării solidare a mijloacelor bănești.

Într-o altă ordine de idei, prin decizia instanței de apel, s-a dispus de a fi încasate din contul lui Andrei Macari în beneficiul reclamantului suma de 11282 lei în calitate de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu examinarea pricinii.

Colegiul menționează că instanța a încasat 11282 lei fără a fi argumentată temeinicia și corectitudinea calculării mijloacelor bănești solicitate de către reclamant.

Totodată instanțele ierarhic inferioare la stabilirea cheltuielilor de judecată suportate, urma să verifice și să argumenteze suma dispusă a fi încasată.

Or, instanța a omis a se expune în conținutul deciziei sale în privința acestei chestiuni, deoarece conținutul actului procedural contestat nu reflectă motivarea desfășurată a concluziilor instanței de apel.

Prin urmare, în lipsa unei argumentări exprese privind încasarea cheltuielilor de judecată solicitate de reclamant, hotărârea judecătorească se consideră nemotivată.

Nemotivarea hotărârii constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil prevăzut de art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care obligă judecătorii naționali să motiveze deciziile pentru a nu lăsa părțile într-o stare de incertitudine și a nu le crea impresia că nu au fost auziți.

Așadar, fără a argumenta și a motiva soluția, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

Instanța de recurs remarcă faptul că, din procesul-verbal ale ședinței de judecată rezultă că ultima zi în care pricina a fost examinată este 04 martie 2014 (f.d. 168 verso), pe când decizia instanței de apel este datată cu 04 martie 2013.

Astfel, un alt aspect de care urmează să țină cont instanța de judecată reprezintă corectarea actului procedural cu înserarea datei corecte.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat examinarea insuficientă a circumstanțelor pricinii, interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural, și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare.

La rejudecare instanța de apel urmează să țină cont de cele expuse și să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c), alin.(3) Codul de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Macari Andrei.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mîhaniuc Oleg împotriva lui Macari Andrei și Moraru Slavie cu privire la încasarea sumei și a dobânzii de întârziere și cererea reconvențională a lui Moraru Slavie împotriva lui Oleg Mîhaniuc privind încasarea sumei, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Tatiana Vieru